

Видавнича група «Наукові перспективи»

**Громадська організація
«Християнська академія педагогічних наук України»**

«Вісник науки та освіти»

***(Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія»,
Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)***

Випуск № 4(10) 2023

Київ – 2023

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Public organization

"Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine"

"Bulletin of Science and Education"

*(Series" Philology ", Series" Pedagogy ", Series" Sociology ",
Series" Culture and Art ", Series" History and Archeology")*

Issue № 4(10) 2023

Kiev – 2023

**«Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)»:
журнал. 2023. № 4(10) 2023. С. 898**

Рекомендовано до видавництва Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення від 01.05.2023, № 1/5-23)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України 10.10.2022 № 894 журналу присвоєні категорії "Б" із історії та археології (спеціальність - 032 Історія та археологія) та педагогіки (спеціальність - 011 Освітні, педагогічні науки)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 23.12.2022 № 1166 журналу присвоєна категорія Б з філології (спеціальність - 035 філологія).

Журнал видається за підтримки Інституту філософії та соціології Національної академії наук Азербайджану, громадської наукової організації «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання» та громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління»

Журнал публікує наукові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів філології, соціології, науки про освіту, історії, археології, а також, культурології та мистецтвознавства з метою їх впровадження у сучасний науково-освітній простір.

Цільова аудиторія: вчені, лінгвісти, літературознавці, перекладачі, мистецтвознавці, культурознавці, педагоги, соціологи, історики, археологи, а також, інші фахівці з різних сфер життєдіяльності суспільства, де знаходять застосування тематика наукового журналу.

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible, міжнародної пошукової системи Google Scholar.

Головний редактор: Гурко Олена Василівна - доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, (Дніпро, Україна).

Редакційна колегія:

- ✚ Александрова (Верба) Оксана Олександрівна – доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри теорії музики Харківського національного університету імені І. П. Котляревського, (Харків, Україна)
- ✚ Вакулик Ірина Іванівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації Національного університету біоресурсів і природокористування України (Київ, Україна)
- ✚ Волошенко Марина Олександрівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи Державного університету "Одеська Політехніка" (Одеса, Україна)
- ✚ Вукілова Катерина Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології та перекладу Білоцерківського національного аграрного університету (Біла Церква, Україна), доцент Дніпровського відділення центру наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України (Дніпро, Україна);
- ✚ Головня Алла Василівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Ісайкіна Олена Дмитрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та документознавства Національного авіаційного університету, член Спілки краєзнавців України (Київ, Україна)
- ✚ Колмикова Олена Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних дисциплін Дунайського інституту Національного університету "Одеська морська академія" (Одеса, Україна)
- ✚ Котельницький Назар Анатолійович - кандидат історичних наук, доцент кафедри права Чернігівського інституту інформації, бізнесу та права Міжнародного науково - технічного університету імені академіка Юрія Бугая, член - кореспондент Центру українських досліджень Інституту Європи РАН (Чернігів, Україна)
- ✚ Кошетар Уляна Петрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Куриш Наталія Костянтинівна – кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-навчальної роботи, Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області (Чернівці, Україна)
- ✚ Линтвар Ольга Миколаївна - кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Литвинська Світлана Віталіївна - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету, (Київ, Україна)

- ✦ Матійчин Ірина Мстиславівна – кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри методики музичного виховання і диригування Навчально-наукового інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (Дрогобич, Україна)
- ✦ Матяш Ольга Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- ✦ Мацько Віталій Петрович - доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови та літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (Хмельницький, Україна)
- ✦ Михайленко Любов Федорівна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- ✦ Михальчук Роман Юрійович - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії Рівненського державного гуманітарного університету (Рівне, Україна)
- ✦ Мізюк Вікторія Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)
- ✦ Міщенко Ірина Іванівна - кандидат мистецтвознавства, доцент, Заслужений працівник культури України, член Національної спілки художників України, доцент кафедри мистецтвознавчої експертизи Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (Київ, Україна)
- ✦ Ніколаєв Микола Іллів - доктор історичних наук, професор кафедри історії на методику її навчання Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Одеса, Україна)
- ✦ Осова Ольга Олексіївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземної філології Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (Харків, Україна)
- ✦ Палічук Юрій Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри медицини катастроф та військової медицини Буковинського державного медичного університету (Чернівці, Україна)
- ✦ Потенко Людмила Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, директор Черкаського інформаційно-учбового тренінгового центру Національного університету «Одеська юридична академія», доцент кафедри іноземних мов НУ «ОЮА», членкиня Центру українського-європейського наукового співробітництва (Одеса, Україна)
- ✦ Присяжнюк Олексій Миколайович - кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та методології науки ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- ✦ Прокопович Лада Валеріївна - доктор філософських наук, професор кафедри культурології та філософії культури Національного університету «Одеська політехніка» (Одеса, Україна)
- ✦ Робак Ігор Юрійович - доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри суспільних наук Харківського національного медичного університету (Харків, Україна)
- ✦ Руденко Юлія Анатоліївна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики дошкільної освіти ДЗ "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського" (Одеса, Україна)
- ✦ Сидоренко Сергій Іванович - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✦ Січкаренко Галина Геннадіївна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри документознавства та інформаційної діяльності Державного університету телекомунікацій (Київ, Україна)
- ✦ Скляр Ірина Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української філології, доцент кафедри світової літератури Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ Донбаський Державний педагогічний університет, постдокторант(м. Дніпро, Україна)
- ✦ Степанова Наталія Михайлівна - кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти, заступник з науки директора ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (Черкаси, Україна)
- ✦ Супрун Володимир Миколайович – доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри журналістики та українознавства Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- ✦ Тележкіна Олеся Олександрівна - доктор філологічних наук (спеціальність "Українська мова"), доцент, професор кафедри мовної підготовки, педагогіки та психології Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова, (Харків, Україна)
- ✦ Толочко Світлана Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник лабораторії позашкільної освіти Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України (Київ, Україна)
- ✦ Хитровська Юлія Валентинівна - доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії факультету соціології і права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Київ, Україна)
- ✦ Чікарькова Марія Юріївна - доктор філософських наук (спец. "філософія культури"), професор кафедри філософії та культурології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна)
- ✦ Шандра Наталія Андріївна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка (Львів, Україна)
- ✦ Шеремет Інеса Володимирівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри медикобіологічних та валеологічних основ охорони життя і здоров'я Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова (Київ, Україна)
- ✦ Шологон Лілія Іванівна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри історії Центральної та Східної Європи і спеціальних галузей історичної науки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ, Україна)
- ✦ Щербак Олена Володимирівна - кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри прикладної лінгвістики Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Миколаїв, Україна)
- ✦ Янкович Олександра Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (Тернопіль, Україна)
- ✦ Ярослав Сирник - доцент кафедри етнології та культурної антропології Вроцлавського університету (Вроцлав, Польща)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

ЗМІСТ

СЕРІЯ «ФІЛОЛОГІЯ»

- Lipisovetska O.M., Levrenchuk T.S., Malchenko M.S.** 16
*DIE HAUPTTHEMA DES DRAMAS «FURCHT UND ELENDE
DES DRITTEN REICHS» – DAS THEMA DER ANGST*
- Zaitseva M.O.** 24
*LINGUISTIC BASIS OF PRODUCING A COGNITIVE BIAS IN
COURTROOM DISCOURSE: ILLUSORY CORRELATION-
AFFIRMATIVE ACTION-REVERSE DISCRIMINATION*
- Абабілова Н.М., Волкова В.О.** 37
*ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ДІЄПРИКМЕТНИКОВИХ
КОНСТРУКЦІЙ В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ РОМАНУ
Д.БРАУНА «КОД ДА ВІНЧІ»*
- Бахшієва Улькар Ельман гизи д** 49
*КАЗКОВІ СЮЖЕТИ ТА ОБРАЗИ ПОВ'ЯЗАНІ З
ТЮРКСЬКОЮ ЕПІЧНОЮ ТРАДИЦІЮ У ПОЕМІ «СІМ
КРАСАВИЦЬ» НИЗАМИ ГЯНДЖАВІ*
- Бернацька С.М.** 62
*РОЛЬ І ВПЛИВ ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ НА СУЧАСНУ
КУЛЬТУРУ МОВЛЕННЯ*
- Гембарук О.В.** 76
*ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ 'ДОЛЯ' У ПОЕЗІЇ ЛЕСІ
УКРАЇНКИ*
- Гоцинець І.Л.** 84
*ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СМАРТФОНІВ НА
ЗАНЯТТЯХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ*
- Клименко Л.В., Матвієнко А.П.** 96
*ЕВФЕМІЗАЦІЯ ТЕМИ ВІЙНИ В УКРАЇНІ У ФРАНЦУЗЬКИХ
ЗМІ: ЛІНГВОПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТ*

- Личук С.В.** 107
*НАЗВИ НАРОДНИХ ФІТОНІМІВ У ГОВІРКАХ ПОКУТТЯ
(На матеріалі говірок сіл Стецева і Стецівка Коломийського
району Івано-Франківської області, Україна)*
- Лугова Д.В.** 118
*АНТРОПОНІМІЧНІ УПОДОБАННЯ МЕШКАНЦІВ
м. ЗАПОРІЖЖЯ 2018-2022 рр.*
- Мельник І.В.** 127
*ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ШАНТАЖУ У
ПРОВОКАЦІЙНОМУ МОВЛЕННІ*
- Мішеніна Т.М.** 141
*СИНЕСТЕЗІЙНІ КОРЕЛЯТИ ГЛЮТОНІЧНИХ Й
ОДОРАТИВНИХ НАЙМЕНУВАНЬ В ІМПРЕСІОНІСТИЧНОМУ
ПИСЬМІ МИКОЛИ ХВИЛЬОВОГО*
- Птушка А.С.** 157
*КУЛЬТУРА ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ ФАХІВЦЯ-
ФІЛОЛОГА З ПРЕДСТАВНИКАМИ АНГЛОМОВНИХ КРАЇН*
- Сизоненко Н.М., Антонюк М.А.** 169
*ЛІНГВАЛЬНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНИХ
ГРУП КРАЇНА-ВОРОГ, ВОРОЖІ ВІЙСЬКА, ОЧІЛЬНИК
КРАЇНИ-ВОРОГА В ПУБЛІЦИСТИЧНО-ПОЛІТИЧНОМУ
ДИСКУРСІ*
- Степаненко О.К., Волошина В.В., Медвідь Н.С.** 181
*ІНТЕРНЕТ-ЛІНГВІСТИКА ЯК НОВИЙ НАПРЯМ У
МОВОЗНАВСТВІ*
- Явдошук А.А.** 192
*ПОРІВНЯЛЬНО-ІСТОРИЧНЕ МОВОЗНАВСТВО: ВИТОКИ
ТА ПРИНЦИПИ*
- Янковець О.В.** 204
*КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНИХ
ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРОМОВ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРІВ
ВЕЛИКОБРИТАНІЇ В КОНТЕКСТІ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ
ВІЙНИ*

СЕРІЯ «ПЕДАГОГІКА»

- Dyrda I.A., Maloivan M.V., Tomilina A.O.** 213
THE PECULIARITIES HEADLINES IN ENGLISH DISCOURSE THROUGH THE EXAMPLES FROM DAILY MAIL AND THE NEW YORKER
- Havran M.I., Krokhmalna Z.S.** 227
THE SIGNIFICANCE OF DEVELOPING INTERNATIONAL RELATIONS SPECIALITY IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS OF UKRAINE AND POLAND
- Kuleshova K.I.** 240
FOREIGN LANGUAGE TEACHING IN THE CONDITIONS OF DISTANCE EDUCATION
- Movmyga N.E., Polezhaieva O.V., Gyrenko I.V.** 249
USE OF STEM TECHNOLOGIES IN THE EDUCATIONAL PROCESS IN THE TRAINING OF TECHNICAL PROFILE SPECIALISTS
- Shevelova-Harkusha N.V.** 267
PECULIARITIES OF THE USE OF MODERN TECHNOLOGIES IN TEACHING ENGLISH TO FUTURE MARINE SPECIALISTS
- Атаманчук М.О., Довгопола Л.І.** 278
ВИКОРИСТАННЯ Е-ПЛАТФОРМИ «MOZAIK EDUCATION» У НАВЧАННІ БІОЛОГІЇ ЗА УМОВ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ
- Бацуровська І.В.** 291
МАСОВІ ВІДКРИТІ ДИСТАНЦІЙНІ КУРСИ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З ЕЛЕКТРИЧНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ
- Безкровний О.В.** 304
ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
- Бержанір А.Л.** 314
ФІЛОСОФСЬКО-ДІАЛЕКТИЧНІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ РНД ПРОГРАМ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Білер О.С., Павлушенко Н.М., Парфілова С.Л.** 324
*КРОСДИСЦИПЛІНАРНІ УРОКИ В ОСВІТНІЙ СИСТЕМІ
ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТИ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ*
- Богдан Т.В.** 339
*ОСОБЛИВОСТІ ТРИВОЖНОСТІ У СТАРШИХ ШКОЛЯРІВ,
ЩО ПЕРЕБУВАЮТЬ НА ДИСТАНЦІЙНІЙ ФОРМІ НАВЧАННЯ*
- Бондаренко Г.М., Курганнікова О.О., Носач О.О.** 352
*КОМП'ЮТЕРНЕ НАВЧАННЯ ЯК ДОПОМІЖНА
ТЕХНОЛОГІЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ПРАКТИКИ УСНОГО ТА
ПИСЕМНОГО АНГЛІЙСЬКОГО МОВЛЕННЯ*
- Вишнівська Н.В., Сокаль М.А., М'ягкоход Н.М.,
Бондаренко Л.С., Височан Л.М.** 365
*ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ПІД ЧАС ВОЄННИХ ДІЙ В
УКРАЇНІ*
- Водяхін Є.В.** 378
*КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ СИСТЕМИ МУЗИЧНО-
РИТМІЧНОГО ВИХОВАННЯ ЕМІЛЯ ЖАКА-ДАЛЬКРОЗА
НА ФОРМУВАННЯ НОВОГО АКТОРА В ТЕАТРІ «БЕРЕЗІЛЬ»*
- Гевко О.І., Романишина Л.М., Мірошніченко В.І.** 390
*ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ СВІДОМОСТІ СТУДЕНТІВ
ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ НА ЗАНЯТТЯХ З
ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН*
- Головко О.Я.** 401
*РОЛЬ КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ У РОЗВИТКУ
ІНШОМОВНОЇ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ*
- Гончар Л.В., Яценко Л.В.** 414
*ДІАГНОСТИКА РІВНІВ ГОТОВНОСТІ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ
ДО МАЙБУТНЬОГО СІМЕЙНОГО ЖИТТЯ*
- Гришко С.В., Прохорова Л.А., Непша О.В., Зав'ялова Т.В.** 424
*ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ
УЧИТЕЛІВ ГЕОГРАФІЇ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ КУРСІВ
«ГЕОГРАФІЯ МАТЕРИКІВ І ОКЕАНІВ» ТА «ФІЗИЧНА
ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ» В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ*

- Добровольська Н.Л.** 437
*ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНИХ ГРАМАТИЧНИХ НАВИЧОК
У СТУДЕНТІВ МОВНИХ ВУЗІВ ЗА ДОПОМОГОЮ
МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ПРОГРАМ*
- Єрмак Т.М.** 448
*ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ НАВИЧОК УЧНІВ ЗАСОБАМИ
ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ*
- Желанова В.В.** 459
КЛЮЧОВІ ВІХИ ГЕНЕЗИ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ В КИТАЇ
- Захарін С.В.** 469
*ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ГІБРИДНОГО ОСВІТНЬОГО
ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ*
- Карбованець О.І., Куруц Н.В., Демчинська М.І., Ловас П.С.** 479
*ДЕЯКІ АСПЕКТИ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОЇ БІОЛОГІЧНОЇ
ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ: ПРОГНОЗ ОСВІТНІХ
ТЕНДЕНЦІЙ, ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ*
- Кашина Г.С., Писаренко Н.В., Бараник З.П., Громоздова Л.В.,
Дербеньова Я.В.** 494
*ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ
ЗМІСТУ ТА СТРУКТУРИ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНИХ
ДИСЦИПЛІН ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРІВ І
МАРКЕТОЛОГІВ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ*
- Крижановська Т.І., Крусь О.П.** 509
*ВИКЛАДАННЯ МУЗИКО-ТЕОРЕТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН
ЗАСОБАМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ*
- Кульчицький В.Й.** 519
*РОЛЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПОЛЬЩІ У
ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНОМУ ВИХОВАННІ МОЛОДІ:
РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ*
- Лаврова І.І., Сараєва О.В.** 530
*ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ КУЛЬТУРИ ЧЕРЕЗ ІГРОВІ
ТЕХНОЛОГІЇ*

- Маленко Я.В., Кабак О.М.** 539
ЕКОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА: ЗАГАЛЬНА ПРОБЛЕМАТИКА Й АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ
- Матвєєва О.О.** 554
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА
- Матіяш В.В., Швець І.Б., Лановенко - Мельник Н.В.** 570
ОСОБЛИВОСТІ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
- Мисник Т.Г., Аранчій В.І.** 586
МІСЦЕ І РОЛЬ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ЖИТТІ ТА УПРАВЛІННІ ЗАКЛАДАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ
- Мотика С.М.** 594
УСПІШНІСТЬ КЕРІВНИКА ВІЙСЬКОВОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ: ПРОФЕСІЙНИЙ ТА ОСОБИСТІСНИЙ АСПЕКТИ
- Новак Г.Е.** 606
МОДЕЛЬ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ПРИРОДНИЧИХ НАУК В КОНТЕКСТІ НАСТУПНОСТІ МІЖ ПОЧАТКОВОЮ ТА СЕРЕДНЬОЮ ЛАНКАМИ ОСВІТИ
- Павленко Г.П., Шарлай Н.М., Коковська О.В.** 618
ЕФЕКТИВНЕ ФОРМУВАННЯ МЕДИКО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ
- Пак А.** 629
ФОРМУВАННЯ МЕДІА-ОСВІЧЕНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ КОРЕЙСЬКОЇ МОВИ В УКРАЇНІ
- Писарчук О.Т., Жаркова І.І., Ратушняк Н.О., Чайка В.М., Янкович О.І.** 642
ІННОВАЦІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ В УМОВАХ ВІЙНИ
- Поліщук Т.В., Возносименко Д.А., Рудницький С.О.** 653
ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА «ХАРЧОВІ ТЕХНОЛОГІЇ» У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ КУРСУ «ВИЩА МАТЕМАТИКА»

- Помирча С.В., Ішутіна О.Є., Носач А.М.** 665
*СТОРИТЕЛІНГ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МОНОЛОГІЧНОГО
МОВЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ*
- Родіонов П.Ю., Родіонова О.В.** 674
*ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ
ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ*
- Синишина Ю.А.** 688
*МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ*
- Степаненко О.К., Хренова В.В., Ступеньков С.О.** 697
*НОВІ ГОРИЗОНТИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ
(УКРАЇНСЬКИЙ КЕЙС)*
- Толочко С.В.** 710
*ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ: ВІД ГЕЙМІФІКАЦІЇ ДО ПРОЄКТНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ*
- Трускавецька І.Я.** 726
*РОЗВИТОК КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ
ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ БІОЛОГІЇ ТА ОСНОВ
ЗДОРОВ'Я ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ STEM-
ОСВІТИ*
- Фотинюк В.Г.** 736
*ОБГРУНТУВАННЯ МОДЕЛІ ЗДІЙСНЕННЯ ЗДОРОВОГО
ОБРАЗУ ЖИТТЯ СТУДЕНТІВ (ВОЗ) З ВИКОРИСТАННЯМ
ОСВІТНИХ СТРАТЕГІЙ*
- Хоміцька В.М., Павлюк І.С., Гацко О.В., Гнутова Н.П.** 748
*МОТИВАЦІЯ ДО ЗАНЯТЬ СПОРТОМ НА ПОЧАТКОВОМУ
ЕТАПІ СПОРТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ*

СЕРІЯ «ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ»

- Бурлак Ю.В.** 756
ІСТОРІЯ МАС-МЕДІА В УКРАЇНІ

- Довгулич С.І.** 762
КУРС ПОЛЬЩІ НА РЕАЛІЗАЦІЮ КОПЕНГАГЕНСЬКИХ КРИТЕРІЇВ В ЕКОНОМІЧНІЙ СФЕРІ В 1989-2004 РР.
- Казаков Г.І.** 775
ТОРГОВО-ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО США ТА НІМЕЦЬКОЇ ІМПЕРІЇ НА ПОЧАТКУ ХХ ст. (1900-1914 рр.)
- Курганський Д.Р.** 788
ГОЛОВНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ КАНАДИ І США З ЗАХИСТУ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ УКРАЇНИ 2014 – 2015 РР.
- Петраш А.І.** 803
ТОВАРИСТВО ІСУСА І КОНСОЛІДАЦІЯ МАРІЙСЬКИХ СОДАЛІЦІЙ У ЛЬВІВСЬКІЙ АРХІДІЄЦЕЗІЇ В КІНЦІ ХІХ – НА ПОЧАТКУ ХХ СТ.
- Руднік Д.Г.** 817
ДО ПИТАННЯ ПРО РЕФОРМУ ПРУССЬКОГО ВИБОРЧОГО ПРАВА У КІНЦІ ХІХ – НА ПОЧАТКУ ХХ СТ.
- Філінюк А.Г., Клімчук Ю.А.** 830
ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОГО ПІДХОДУ ДО ВИКЛАДАННЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ ІСТОРІЇ В НУШ: НА ПРИКЛАДІ ВИВЧЕННЯ УЧАСТІ УКРАЇНЦІВ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ РУСІ ОПОРУ В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ
- Хоменко П.П.** 850
ПОЛЬСЬКА ПОЛІТИЧНА ЕЛІТА ТА РОСІЙСЬКА АГРЕСІЯ 1792 РОКУ
- Швець М.В.** 861
РОЛЬ СТИСЛИХ НАУК У ПІДРУЧНИКУ СТЕПАНА БАЛЕЯ "НАРИС ЛЬОГІКИ"
- Юй Сяосюе** 872
РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКО-КИТАЙСЬКИХ КУЛЬТУРНИХ ВЗАЄМИН У 1950-1960-Х РОКАХ

СЕРІЯ «КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО»

Кундис Р.Ю., Лавриненко С.О., Никорович І.Ю., 885
Машгалер І.І., Тіщенко О.М.
ВИКЛАДАННЯ ХОРЕОГРАФІЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ В
УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

УДК 796:005.32

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-4\(10\)-748-755](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-4(10)-748-755)

Хоміцька Валентина Миколаївна доцент, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри фізичного виховання, Національний університет харчових технологій, вул. Володимирська 68, м. Київ, <https://orcid.org/0000-0003-2864-2219>

Павлюк Ірина Сергіївна доцент, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, завідувач кафедри фізичного виховання, Національний університет харчових технологій, вул. Володимирська 68, м. Київ, <https://orcid.org/0000-0002-1268-6658>

Гацко Олена Володимирівна старший викладач кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту, Київський університет імені Бориса Грінченка, вулиця Бульварно-Кудрявська, 18/2, 04053, Шевченківський район, м. Київ, <https://orcid.org/0000-0002-7275-3963>

Гнутова Наталія Павлівна старший викладач кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту, Київський університет імені Бориса Грінченка, вулиця Бульварно-Кудрявська, 18/2, 04053, Шевченківський район, м. Київ, <https://orcid.org/0000-0002-1756-6479>

МОТИВАЦІЯ ДО ЗАНЯТЬ СПОРТОМ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ СПОРТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Анотація. Висвітлено питання мотивації до занять спортом. Шлях результативної діяльності спортсмена лежить через розуміння його мотивації. Знати, що рухає людиною, що спонукає його до спорту, які мотиви лежать в основі його дій, особливо важливо для спортивної діяльності, пов'язаної з високим фізичним та психологічним навантаженням. На початковому етапі спортивної діяльності мотивація визначається різноманітністю інтересів до різних дисциплін. Часто вибір нової спортивної секції пояснюється випадковими факторами: бажанням почати займатися за компанію з другом, оптимальністю місцезнаходження спортивної бази, наслідуванням популярного спортсмена. Спортивна мотивація визначається як значний стан особистості спортсмена, що є головною для постановки здійснення цілей та завдань, спрямованих на максимальне досягнення можливого

результату на даний момент. Одним із головних завдань роботи з дітьми на етапі початкової спортивної підготовки є формування позитивної та сталої мотивації до занять спортом. Кожна дитина потребує мотивації. Вона допомагає йому досягти бажаних результатів. Мотивація занять спортом істотно впливає на ефективність спортивної діяльності з перших днів занять і пов'язана з багатьма соціально-психологічними характеристиками особистості. У міру зростання спортивної майстерності відбувається посилення чи ослаблення спортивної мотивації, тому необхідно здійснювати її формування з перших етапів занять спортом. Молодь із задоволенням займається спортом, але реального успіху досягають далеко не всі. Навіть ті, хто не досягає високих спортивних результатів, довго не залишаються в ситуації психологічного дискомфорту, а сублімують час, проведений у спорті, набуваючи потреби у фізичній активності протягом усього наступного життя.

Ключові слова: мотивація, успіх, спортсмени, тренувальний процес, фізичний та емоційний стрес.

Khomitska Valentyna Mykolaivna Associate professor, candidate of sciences in physical education and sports, associate professor of the department of physical education. National University of Food Technologies, Volodymyrska St., 68, Kyiv, <https://orcid.org/0000-0003-2864-2219>

Pavlyuk Iryna Serhiyivna Associate professor, candidate of sciences in physical education and sports, head of the department of physical education. National University of Food Technologies, Volodymyrska St., 68, Kyiv, <https://orcid.org/0000-0002-1268-6658>

Gatsko Olena Volodymyrivna Senior teacher of the Department of Physical Education and Sports Pedagogy. Borys Grinchenko Kyiv University, 18/2 Bulvarno-Kudryavska St., Shevchenkivskyi District, Kyiv, 04053, <https://orcid.org/0000-0002-7275-3963>

Khnutova Nataliya Pavlivna is a senior lecturer at the Department of Physical Education and Sports Pedagogy. Borys Grinchenko Kyiv University, 18/2 Bulvarno-Kudryavska St., Shevchenkivskyi District, Kyiv, 04053, <https://orcid.org/0000-0002-1756-6479>

MOTIVATION TO PARTICIPATE IN SPORTS AT THE INITIAL STAGE OF SPORTS ACTIVITIES

Abstract. The question of motivation for sports is highlighted. The

way to effective performance of an athlete lies through understanding his motivation. Knowing what drives a person, what motivates him to sport, what motives are behind his actions, is especially important for sports activities associated with high physical and psychological stress. At the initial stage of sports activities, motivation is determined by the variety of interests in different disciplines. Often, the choice of a new sports section is explained by random factors: the desire to start exercising in the company of a friend, the optimal location of the sports base, imitating a popular athlete. Sports motivation is defined as a significant state of the athlete's personality, which is the main factor in setting goals and tasks aimed at achieving the maximum possible result at the moment. One of the main tasks of working with children at the stage of initial sports training is the formation of positive and sustainable motivation for sports. Every child needs motivation. She helps him achieve the desired results. The motivation for playing sports significantly affects the effectiveness of sports activities from the first days of training and is related to many social and psychological characteristics of the individual. As sportsmanship grows, sports motivation increases or weakens, so it is necessary to form it from the first stages of playing sports. Young people play sports with pleasure, but not everyone achieves real success. Even those who do not achieve high sports results do not remain in a situation of psychological discomfort for a long time, but sublimate the time spent in sports, acquiring the need for physical activity throughout the next life.

Keywords: motivation, success, athletes, training process, physical and emotional stress.

Постановка проблеми. Мотивація є рушійною силою в багатьох сферах життєдіяльності людини, зокрема й у спорті. Причини, з яких дитина починає займатися певним видом спорту, можуть бути різними, і їх усі важко звести до якихось очевидних принципів, де головною запорукою досягнення будь-яких цілей є робота над собою та самодисципліна.

Найоптимальніший спосіб впливу на мотивацію до занять спортом лежить у площині вивчення взаємодії особистісних та ситуаційних факторів. При цьому необхідно враховувати, що мотивація відбувається, як за рахунок ситуаційних факторів, так і завдяки характерних особливостей особистості. Водночас, важливим є модифікація поведінки спортсмена тренером та врахування усієї сукупності мотивів, які спонукають до занять спортом в тому числі зовнішніх умов (наприклад, вплив тренера, сім'ї, друзів, навчання,

матеріальне заохочення тощо) [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розв'язанню проблеми стійкої мотивації до тренувальної та змагальної діяльності в спорті присвячено значну кількість досліджень.

Турбота про гармонійний фізичний розвиток дітей, про перші кроки сходження на спортивні висоти починається зі створення позитивного емоційного та рухового мікроклімату в сім'ї, застосування фізичних вправ для фізичного розвитку дитини й формування правильної постави, забезпечення чітко встановленого режиму дня та відпочинку, раціонального харчування, систематичного загартовування. Але для розв'язання цих завдань дитині потрібний певний мотиваційний рівень, який забезпечить основу майбутніх спортивних успіхів [2].

Етап початкової спортивної підготовки у спортсменів є несформованою психологічною структурою спортивної діяльності, де специфічною рисою етапу є насамперед не сформованість мотивації занять. Мотиви на початковому етапі спортивної діяльності відрізняються неухважністю, відсутністю інтересу до певного виду спорту, прагненням до рухової активності, та отримання задоволення від неї без розуміння суті діяльності [4].

Мета статті – розглянути особливості формування мотивації на початковому етапі спортивної діяльності.

Виклад основного матеріалу. У психології спорту термін «мотивація» вживається у широкому та вузькому значеннях. У широкому значенні він означає фактори та процеси, що спонукають людей до дії чи бездіяльності у різних ситуаціях. У більш вузькому значенні дослідження мотивів передбачає докладний аналіз причин, що пояснюють, чому люди воліють один вид діяльності іншому, чому при вирішенні певних завдань вони діють з достатньою інтенсивністю і чому продовжують роботу або інші дії протягом тривалого часу. Слово «мотивація» має латинське походження і є похідним від дієслова «movere», яке в перекладі українською означає «рухати». Зважаючи на цей факт, мотивацію можна визначити як процес, який рухає людиною, яка бажає досягти певної мети [4, 8].

В процесі онтогенетичного розвитку особистість проходить певні стадії соціальної потреби у досягненні успіху. Молодший шкільний вік – це вік, коли багато дітей починає займатися спортом. Мотивацією дитини в цьому віці до занять спортом може бути задоволення природної фізіологічної потреби у русі, прагнення до вдосконалення у фізичному плані, наслідування друзів та однолітків, а також отримати

враження та емоції, пов'язані зі спортивною діяльністю [5]. В середньому шкільному віці реакція на досягнення у спорті змінюється незначно, навіть коли дитині доводиться виступати у присутності глядачів чи своїх товаришів. Це виступає певним стимулом, але не достатньо сильним, щоб суттєво впливати на покращення результатів змагань. У старшому шкільному віці підвищується чутливість до соціальних наслідків перемоги чи поразки. Спостерігається виражений ефект на результати спортивної діяльності.

У юнацькому віці починає формуватися складна система мотивів, у якій бажання досягти успіху пов'язані з особистісними та соціальними потребами. На етапі прогресу рано чи пізно спостерігається спад спортивного результату, тому на шляху до мети чи найчастіше після її досягнення у спортсмена може бути діагностовано психологічну кризу. Цей період характеризується низьким рівнем мотивації, до його ознак можна віднести такі як:

- неповноцінна віддача в тренувальному процесі, жалість до себе;
- відсутність задоволення у процесі тренувань, заняття більше нагадують рутину, ніж шлях до саморозвитку;
- зниження якості та кількості тренувань, скорочення інтенсивності [4].

Криза є досить складним проміжком часу у житті кожної людини, і далеко не всім вдається її подолати. В такому випадку необхідно звернутися до спортивного психолога.

Найчастіше тренерам доводиться працювати з молодими людьми, у яких уже сформовані основні потреби у досягненні успіху. Але якщо батьки завжди ставили перед своєю дитиною чіткі, але легко досяжні цілі та надавали їй при цьому допомогу, то, швидше за все, вона матиме низький рівень потреби в досягненні успіху. Це пов'язано з тим, що у спортсмена формується низький вольовий потенціал в результаті подолання лише «невисоких бар'єрів». Особливою проблемою є і протилежна ситуація. Дитина, яку ніколи не хвалили за перемоги та покращення спортивних результатів та додатково не заохочували, матиме низькі потреби у досягненні успіху. З іншого боку, якщо батьки ставили перед дитиною важкі, але реальні завдання і надавали їй можливість самостійно досягати успіху, то в неї, швидше за все, буде сформована висока потреба у досягненні цілей, яка позитивно позначиться на ставленні до занять спортом.

Спортивна мотивація має два напрями: на досягнення успіху та уникнення невдачі. Спортсмени з високим і низьким рівнем потреби в досягненні успіху, потребують різних підходів і різної поведінки з боку

тренера. Наприклад, спортсмен із низькою потребою у досягненні успіху потребує частої похвали та підтримки. З іншого боку, спортсмен, з високою потребою у досягненні успіху, коли програє, теж потребує уваги та підтримки з боку тренера. Але в даному випадку, тренер допомагає позбутися тривожності з приводу невдачі та налаштовує на майбутні тренування та змагання. Адже високий рівень мотивації часто знижує потребу у встановленні соціальних зв'язків, спортсмени зосереджуються на тренуваннях, повністю викладаються для досягнення поставленої мети, а «робота» викликає позитивні емоції.

Найбільша суттєва різниця між індивідуумами, які прагнуть успіху, і тими, у кого переважає мотивація до уникнення невдач, простежується у виборі завдань та у виборі ступеня їх складності. При домінуванні потреби у досягненні результату спортсмен віддає перевагу завданням середнього та злегка підвищеного ступеня складності, а при переважанні мотивації на уникнення невдачі - завдання вибираються легкі або занадто складні, які практично нездійсненні на даний період часу для даної особистості. У прагненні до перемоги привабливість поставленого завдання та інтерес до нього після поразки, навпаки, зростає, а у орієнтованого на невдачу падає. Спортсмени, що мають сильно виражений мотив уникнення провалу, схильні недооцінювати свої можливості, швидко засмучуються при програші, знижується самооцінка, а ті, хто орієнтований на успіх, поведуться протилежним чином: адекватно оцінюють свої здібності, йдуть вперед, та працюють з більшою наполегливістю. Так як боротися, щоб подолати перешкоди, наражати себе на вплив стресу, змінювати обставини і досягати успіху, – це один із потужних мотивів у спортивній діяльності [6, 7].

Особистість, яка прийшла до певних результатів у своїй сфері діяльності, вчиться долати період, коли слово «не хочу» замінюється словом «потрібно». По-справжньому вмотивованого спортсмена не зупиняють ні період кризи, ні поразки, оскільки він уміє працювати над помилками та продовжує йти далі в напрямку досягнення своєї мети і в цьому полягає справжня сила волі, коли труднощі і невдачі у спорті не ламають, а, навпаки, загартовують. Щоб подолати цей період якнайшвидше необхідно контролювати свою поведінку, підібрати психологічні установки, які мотивують на досягнення мети, виконувати рекомендації та поради тренера, постійно перебувати під наглядом спортивного лікаря, дотримуватися режиму харчування та відпочинку, аналізувати дані щоденника самоконтролю. Універсальної тренувальної програми, яка буде підходити всім, не існує, вона підбирається з урахуванням індивідуальних можливостей кожного спортсмена.

Висновки. Багато молоді отримують велике задоволення від занять спортом, перемоги над суперником та подолання перешкод, що виникають у них на шляху. Досягнення мети у важких умовах, характерних для багатьох видів спорту, приносить істотну користь у подальшому житті, особливо якщо дотримуватись наступних правил: спортсмену на початковому етапі тренувальної діяльності вказують на позитивне значення подолання стресу та мотивують його до активних занять спортом; надається можливість досягати успіху поступово, тобто від спортсмена не вимагають відразу стати чемпіоном, для початку він повинен розкрити всі свої здібності та прагнути до самовдосконалення; фізичний та емоційний стрес, який відчувають спортсмени - початківці, не повинні перевищувати фізіологічних і психологічних можливостей організму, в процесі пристосування до підвищених навантажень. Тому, для досягнення успіху у спорті необхідна правильна мотивація, яка виступає стимулом та викликає величезне бажання рухатися вперед, активно діяти, виконувати завдання та добиватися поставленої мети.

Літератури:

1. Воронова, Валентина & Смоляр, Ірина. (2020). Особливості мотивації до занять спортом юних спортсменів (на прикладі баскетболу). Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 110-116. 10.32652/tmfvs.2020.1.110-116.
2. Воронов И.В. Особенности спортивной мотивации / И.В. Воронов. – Ростов н/Д. : Феникс, 2007. –479 с.
3. Грецький О. Особливості формування та підтримки мотивації до занять спортом / О. Грецький // Вісник Прикарпатського університету. Фізична культура. - 2013. - Вип. 17. - С. 126-135. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vpnu_fiz_kult_2013_17_25
4. Ильин, Е.П. Психология спорта / СПб.: Питер – М.; Л., 2012. – 112 с.
5. Кищенко Е. С. Формирование положительной мотивации спортсмена – как одна из задач на этапе начальной спортивной подготовки // Обеспечение глобальной конкурентоспособности науки и образования : сборник научных трудов по материалам Международной научно-практической конференции 12 апреля 2021г.: Белгород : ООО Агентство перспективных научных исследований (АПНИ), 2021. С. 85-88. URL: <https://apni.ru/article/2194-formirovanie-polozhitelnoj-motivatsii-sportsm>
6. Ляшенко В.М., Зубко В., Гацко О., Гнутова Н., Лахтадир О. Формирование мотивационно-волевых способностей у студентов, занимающихся плаванием, в процессе физического воспитания // Физическое воспитание, спорт и культура здоровья в современном обществе. 2021. №1 (53). С. 49–56 doi.org/10.29038/2220-7481-2021-01-49-56
7. Mandic S., Wilson H., Clark-Grill M., O'Neill D. A. *Physical activity learning module improves medical students' skills and confidence for advising patients about physical activity*. Monten. J. Sports Sci. Med., 2018; 7(2018)1: 31-38
8. Voronova V, Spesyvylh O. *Features of the need-motivational sphere of sports-dancers. Teoriia i metodyka fizykhovannia i sportu*. 2013; 3: 87-90. DOI: <https://doi.org/10.32652/tmfvs.2013.3.87-90>

References:

1. Voronova, V. Smoliar, I. (2020). *Osoblyvosti motyvatsii do zaniat sportom yunyh sportsmeniv (na prykladi basketbolu) [Peculiarities of the motivation of young athletes to play sports (on the example of basketball)].* Teoriia i metodyka fizychnoho vykhovannia i sportu. 110-116. 10.32652/tmfvs.1. (pp. 110-116). [in Ukrainian]
2. Voronov Y.V. (2007) *Osobennosti sportyvnoi motyvatsyy [Features of sports motivation].* Rostov n/D.: Fenyks, 479 s. [in Russian]
3. Hretskiy, O. (2013) *Osoblyvosti formuvannia ta pidtrymky motyvatsii do zaniat sportom [Peculiarities of formation and support of motivation to engage in sports].* Visnyk Prykarpatskoho universytetu. Fizychna kultura. (Vyp. 17). (pp.126-135). Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vpnu_fiz_kult_2013_17_25 [in Ukrainian]
4. Ylyn, E.P. *Psykhohyia sporta (2012) [Psychology of sports].* SPb.: Pyter. M.; L., 112 s. [in Russian]
5. Kyshchenko E. S. *Formyrovanye polozhytelnoi motyvatsyy sportsmena – kak odna yz zadach na etape nachalnoi sportyvnoi podhotovky (2021) [Formation of an athlete's positive motivation as one of the tasks at the stage of initial sports training].* Obespechenye hlobalnoi konkurentosposobnosti nauky y obrazovaniya : sbornyk nauchnykh trudov po materiyalam Mezhdunarodnoi nauchno-praktycheskoi konferentsyy 12 aprelia 2021h. : Belhorod : OOO Ahentstvo perspektyvnykh nauchnykh yssledovanyi (APNY), (pp. 85-88). URL: <https://apni.ru/article/2194-formirovanie-polozhitelnoj-motivatsii-sportsm> [in Russian]
6. Liashenko V.M., Zubko V., Hatsko O., Hnutova N. & Lakhtadyr O. (2021) *Formyrovanye motyvatsyonno-volevykh sposobnostei u studentov, zanymaiushchysia plavanym, v protsesse fizycheskoho vospytaniya [Formation of motivational-volitional abilities of students involved in swimming in the process of physical education] // Fizycheskoe vospytanye, sport y kultura zdorovia v sovremennom obshchestve. №1 (53).* (pp. 49–56). doi.org/10.29038/2220-7481-2021-01-49-56 [in Russian]
7. Mandic S., Wilson H., Clark-Grill M., O'Neill D. A. (2018) *Physical activity learning module improves medical students' skills and confidence for advising patients about physical activity.* Monten. J. Sports Sci. Med., 7(2018)1: (pp. 31-38). [in English]
8. Voronova V, Spesyvylyh O. (2013) *Features of the need-motivational sphere of sports-dancers. Teoriia i metodyka fizvykhovannia i sportu. 3:* (pp. 87-90). DOI: <https://doi.org/10.32652/tmfvs.2013.3.87-90> [in English]

Журнал

«Вісник науки та освіти»

*(Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія»,
Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)*

Випуск № 4(10) 2023

Формат 60x90/8. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 8,2.

Видавець:

Громадська наукова організація «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління»
Свідоцтво серія ДК №4957 від 18.08.2015 р., Андріївський узвіз, буд.11, оф 68, м. Київ, 04070.

Підготовлено рекламним агентством
«GoToPrint» Адреса, Україна, Київська обл.,
м. Київ, вул. Льва Толстого, 63
e-mail: gotoprint@gmail.com